

4. Systemet af Flademaal.

(Efter Udsæden, som sædvanligt).

1 ^m Lønde Ld	=	10000 ^m	Rd. Men	=	25380 ^b	Rd. Men	1	Sketare
1 ^m Skjeppe Ld	=	1000	"	=	2538	"		
1 ^m Pot Ld.	=	100	"	=	253,8	"	1	Are
1 ^m Vægl Ld.	=	10	"	=	25,88	"		
1 □ Men	=	1	"	=	2,588	"	1	□ Meter

Indfører man disse eller lignende simple Betegnelse, hvis Betydning strax kan opfattes af den almindelige Mand, og lader man dermed Sagen gaa sin egen rolige Gang, saa vil det metriske System nok efterhaanden tvinge sig selv frem i Landet, alt som det bliver mere og mere klart, at det medfører væsentlige Fordele fremfor det nuværende System, og dette vil navnlig ske, dersom det metriske System og den dertil hørende Regning med Decimalbrøker snarest muligt bliver gjort til en bestemt Væregjenstand i alle Skoler.

I Denhold hertil skal jeg altsaa foreslaa at affatte § 7 faaledes: Fra 1ste Januar 1875 er Anvendelsen af det metriske System tilladt overalt i Kongeriget ved Siden af det nugældende Maal- og Vægt-system.

Kjøbenhavn den 27de Oktober 1873.

N. Colding.

Professur Colding's særskilte Votum nyder Commissionens Hvertal til at fremkomme med en yderligere Begrundelse af vort Standpunkt.

Det vil ses, at det navnlig kun er to Punkter, hvorom Professor C. har en fra vor afvigende Mening; idet han kun vil have Meterystemet indført som tilladt, ikke som paabudt ved Lov („med Magt“) og desuden vil opstille et særceget System af Benævnelser.

Med Hensyn til det første Punkt skulle vi bemærke Følgende. Hele Kommissionen er enig i at betragte det som ønskeligt eller nødvendigt, at Meterystemet indføres som tilladt paa Grund af den store Udbredelse, det har faaet hos de civiliserede Nationer. Hele Kommissionen er enig om den store Lettelse, Meterystemet ved sin gjenneførte Lideling giver ved enhver Beregning, naar det støttes sig til et tilfældigt Møntsystem, en Lettelse, som vil komme Enhver tilgode, der har at gjøre med Maal og Vægt. Er der nu en overværende Del af Befolkningen, som ikke har at gjøre med Maal og Vægt, saa kan det dog umuligt for

den være et uoverkommeligt Besvær, at de, der have at gjøre dermed, nyde godt af den Lettelse Meterystemet yder, og til deres private Behov staar det dem jo frit at benytte hvad Maal og Vægt de ville. Snekkeren kan bruge sin gamle Lømmestof, Skomageren sit Stikmaal, Bonden sine „Traver Korn“ lige saa godt, som om der aldrig var opfundet noget Meterystem. De derimod, som have at gjøre med Omsetninger efter Maal og Vægt, ville føle en betydelig Lettelse ved Anvendelsen af Meterystemet, og Staten bør gjøre Sit til at saa mange af deres Undersaatter som muligt kunne nyde godt af denne Lettelse. Indskrænker man sig nu til at tillade Meterystemet, vil den overveieende Del af Befolkningen naturligvis undlade at gjøre sig bekendt dermed, fordi det er noget Nyt, det volder Besvær, „man kan ikke forstaa det“; men naar man aldrig vil gjøre sig bekendt med en Ting, mærker man saavist heller aldrig den Fordel, man vilde have ved at benytte den, og Indførelsen er mislykket. Derfor har Kommissionens Majoritet fundet, at naar man vilde Indførelsen af Meterystemet, maatte den paabydes ved Lov, og det har troet at maatte styrke Loven ved Forslag om en Pengebøde for Overtrædelse; men det er aldrig faldet den ind at betragte en saadan Overtrædelse som en Forbrydelse og ei heller er der i Kommissionen faldet nogen Yttring, som kunde tyde derpaa. Det er at vente, at Meterystemet, naar det bliver tilladt, vil blive benyttet af et stort Antal Handlende, da det som Titalsystem medfører store Lettelser ved enhver Beregning, idet denne reduceres til Regning med hele og ubenævnte Tal; man behøver ikke at gjøre Sagen mere indviklet ved at tale om Regning med Decimalbrøker, med mindre man ved et saadant Ord vil opstille et Skræmmebillede til for at modarbejde Indførelsen. Men naar de Handlende indkjøbe deres Varer efter metriske Enheder og sælge dem efter danske, ville Kunderne ganske vist ikke have Fordel ved Omregningen fra det ene System til det andet. Dertil kommer, at det nye Systems Indførelse ved Siden af det gamle vilde endnu yderligere forvirre den Forvirring, som allerede er tilfældet i det gamle System. Men det er Statens Spørgsmaal at vaage over Orden og Klarhed i Forholdene, og fra dette Standpunkt kan den, ja, som vi mene, bør den befale Indførelsen af Meter-